

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปี 2548 ได้มีการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ของธนาคารออมสิน ดังนี้ "เป็นสถาบันที่มั่นคงของประเทศเพื่อการออม การลงทุน การสร้างเศรษฐกิจชุมชน การพัฒนาประเทศและการบริการทางการเงินที่ครบวงจรแก่ประชาชนทุกระดับทั่วประเทศ" ภายใต้ปณิธาน "บุคลากรมีคุณภาพ เทคโนโลยีทันสมัย บริการด้วยน้ำใจ มุ่งรับใช้ปวงประชา" และคำขวัญที่ว่า "มั่นคง จริงใจ รับใช้สังคม"

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ธนาคารออมสินได้เปลี่ยนแปลงปรับปรุงพัฒนาระบบการดำเนินงานและการให้บริการในทุกด้านอย่างเป็นพลวัตร ธนาคารจึงได้ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์เพื่อรักษาฐานลูกค้ามากกว่า 26 ล้าน บัญชี โดยระดมทรัพยากรในทุกด้านเตรียมการเพื่อปรับปรุงภาพลักษณ์และรูปแบบการให้บริการที่ทันสมัยและครบวงจรยิ่งขึ้นเพื่อรองรับการให้บริการที่สอดคล้องต่อความต้องการและครอบคลุมทุกกลุ่ม ทุกอาชีพ และทุกช่วงวัย โดยใช้กลยุทธ์ต่างๆ มากมายในการดำเนินกิจการให้มีอายุกว่า 93 ปี ซึ่งผลประกอบการที่ผ่านมามีกำไรมาโดยตลอด ในช่วงแรกนั้นธนาคารไม่ค่อยมุ่งกำไรแต่มุ่งด้านการออมมากกว่า ต่อมาได้พัฒนาให้ธนาคารเป็นธนาคารเชิงพาณิชย์มากยิ่งขึ้นมีการระดมเงินออมในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการฝากเงิน การจำหน่ายสลาก ออมสิน การฝากเงินในรูปแบบสะสมทรัพย์ มีการให้บริการอื่นๆ เพิ่มมากมายไม่ว่าจะเป็น การให้บริการชำระเงินค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค ตัวแลกเงิน เช็คของขั้ว และ การให้สินเชื่อซึ่งเป็นการทำรายได้หลักให้กับธนาคารให้มีผลกำไรและเพื่อนำเงินที่ได้รับในส่วนที่เป็นดอกเบี้ยมาจ่ายให้กับผู้ที่นำเงินมาฝากในรูปแบบของดอกเบี้ย และนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ตลอด 9 ทศวรรษของการก่อตั้งธนาคารออมสิน กิจการของธนาคารได้ดำเนินไปภายใต้การบริหารจัดการที่มีการพัฒนาก้าวหน้าตามลำดับ รวมถึงมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวทางการบริหารงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์แวดล้อมในแต่ละยุคสมัย ที่ผ่านมานั้นจะเห็นได้ว่าธนาคารมีจุดแข็งที่มีจำนวนสาขามากมายในทุกจังหวัด ทุกอำเภอ ซึ่งยังมีธนาคารออมสินในรูปแบบของธนาคารชุมชน ธนาคาร โรงเรียน ธนาคารอิสลาม และมีบริการเรือรับฝากนอกสถานที่

เป็นแห่งแรกในโลก และในช่วงแรกธนาคารออมสินได้เปิดให้บริการในวันเสาร์เพื่อเป็นการบริการเด็กในการรับฝาก-ถอนเงินแต่ปัจจุบันนี้ได้ยกเลิกการให้บริการนี้แล้วเนื่องจากค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ที่ได้รับ แต่ปัจจุบันนี้ธนาคารได้ใช้กลยุทธ์ในการเปิดให้บริการตามสถานที่ที่ธนาคารให้บริการอยู่เพื่อการดำเนินงานของสาขานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สาขาจตุจักรมีการเปิดให้บริการวันเสาร์- อาทิตย์ เพื่อรองรับความต้องการของลูกค้าธนาคาร สาขาปากคลองตลาดเป็นหน่วยให้บริการเรือเคลื่อนที่โดยพัฒนาการให้บริการที่ทันสมัยด้วยระบบ GPRS สื่อสารออนไลน์ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ทางด้านการตลาด ได้นำกลยุทธ์การพัฒนาสินค้ามาใช้เพื่อสนองความต้องการของลูกค้า และเพื่อพัฒนาสินค้าให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งได้ มีการพัฒนาสินค้าทุกรูปแบบ ถือว่าเป็นจุดแข็งของธนาคารอีกอย่างหนึ่ง

บริการด้านเงินฝาก ซึ่งปัจจุบันนี้มีมากมายไม่ว่าจะเป็น เงินฝากเพื่อเรียก เงินฝากเพื่อเรียกพิเศษ เงินฝากประจำ 3 เดือน เงินฝากประจำ 6 เดือน เงินฝากประจำ 12 เดือน เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากประจำรายปี เงินฝากสงเคราะห์ชีวิต สลากออมสิน ซึ่งสลากออมสินและเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตยังมีให้เลือกอีกหลายรูปแบบตามความต้องการของลูกค้า

บริการด้านสินเชื่อ ได้มีการให้สินเชื่อทุกรูปแบบเพื่อเป็นการสนองความต้องการของลูกค้าการให้กู้ยืมแก่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ การให้กู้ยืมแก่เอกชน กู้เพื่อส่งเสริมการศึกษา กู้เพื่อเคหะสงเคราะห์ เงินกู้ส่วนบุคคล สินเชื่อส่วนบุคคลนี้มีจำนวนมากมากกว่า 10 สินเชื่อด้วยกัน

บริการด้านการเงิน ตัวแลกเปลี่ยนเงินเดินทาง บริการให้เช่าตู้നിറภัย บริการจำหน่าย Cashier,s order บริการเงินด่วนออมสิน รับ - จ่าย และ โอนเงิน บริการบัตรออมสินวีซ่าเดบิต เช็คของขวัญ บริการรับชำระค่าสาธารณูปโภคและค่าบริการต่างๆ บริการระบบ Online Payment (สุจิตรา วรรณนิม, 2550)

ในปัจจุบันระบบการผ่อนชำระค่าสินค้าและบริการบัตรเครดิตเป็นที่นิยมมากขึ้นและมีหน่วยงานที่ให้บริการ ได้แก่ บริษัทเคาน์เตอร์เซอร์วิส จำกัด และธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ การดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าบริการของธนาคารออมสินเป็นที่ต้องการของประชาชนมาโดยตลอด และสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชน แต่ก็ยังพบปัญหาอยู่บ้างในเรื่องของขั้นตอนในการให้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสิน ซึ่งพบว่ายังคงมีปัญหาในเรื่องของขั้นตอนการให้บริการและพนักงานผู้ให้บริการอยู่บ้าง จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาส่งผลกระทบต่อการค้าบริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสิน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสิน เขตบางแค เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางการ

ดำเนินการในการให้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสินเขตบางแคต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสินเขตบางแค
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสินเขตบางแค ตามลักษณะทางประชากรศาสตร์

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้ให้บริการที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการใช้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสินเขตบางแค แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาตามรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสินเขตบางแค ระหว่างเดือน เมษายน - ตุลาคม 2550 จำนวน 512 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ใช้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสินเขตบางแค โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้จากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ของ Krejcie และ Morgan (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 219 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านพนักงานและการต้อนรับ

3.2.2 ด้านสถานที่

3.2.3 ด้านระยะเวลาในการบริการ

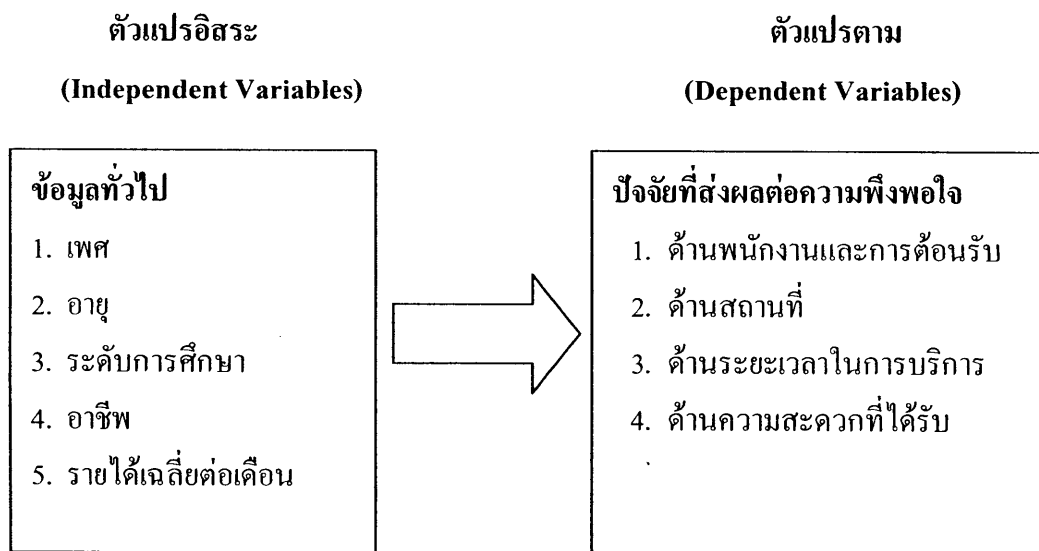
3.2.4 ด้านความสะดวกที่ได้รับ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระหว่าง เดือนเมษายน – ตุลาคม 2550

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของ
ธนาคารออมสิน เขตบางแค ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องนำเสนอเป็นกรอบ
แนวคิดในการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

พนักงาน หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการลูกค้าที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสินเขต บางแค ประกอบด้วย 8 สาขา ได้แก่ สาขาบางแค สาขาท่าพระ สาขาสถาพรุ สาขาวัดไทร สาขารัฐสภนิทวงศ์ สาขาหมู่บ้านเศรษฐกิจ สาขาลิ่งชัน และ สาขาบางพลัด

ลูกค้า หมายถึง ผู้ใช้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสิน เขตบางแค

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของผู้รับบริการ มีความรู้สึกที่ดี และพอใจ ความประทับใจหลังการใช้บริการที่มาใช้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสินเขตบางแค แบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านพนักงานและการต้อนรับ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับพนักงาน การแต่งกายสุภาพ พุดจาเป็นมิตร มีความกระตือรือร้น เต็มใจช่วยเหลือ ความรู้ความสามารถในการให้บริการทุกระดับเท่าเทียมกัน

2. ด้านสถานที่ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับที่ตั้งอาคารที่เหมาะสม มีความปลอดภัย สะอาด และมีสถานที่จอดรถที่สะดวกสบาย

3. ด้านระยะเวลาในการบริการ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับการให้บริการที่รวดเร็ว มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีพนักงานเพียงพอต่อการให้บริการ

4. ด้านความสะดวกที่ได้รับ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยใหม่มาให้บริการ มีการให้บริการที่หลากหลายการให้บริการน่าเชื่อถือไม่ผิดพลาด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสินเขตบางแค

2. สามารถนำความคิดเห็นและผลการศึกษาที่ได้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการชำระค่าสินค้าและบริการที่เคาน์เตอร์ของธนาคารออมสินเขตบางแค และเขตอื่นๆ ที่มีลักษณะบริการแบบเดียวกัน เพื่อให้การบริการสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าที่มาใช้บริการ